

De Verdieping

Dinsdag 13 januari 2015

Spinoza: actueler dan ooit!

Jan Knol

Theoloog en ambassadeur van Spinoza in Nederland

20.00 - 22.15 uur (inloop vanaf 19.30 uur)

LIFF Grandcafé, Brink 14, Assen

Entree 6 euro; jongeren 4 euro

Informatie en aanmelding: www.deverdieping-assen.nl; deverdieping@home.nl

Spinoza (1632-1677) is zo'n 375 jaren geleden geboren maar was zijn tijd ver vooruit en gaat nu pas leven onder een breder publiek dan alleen intellectuelen, filosofen, schrijvers en wetenschappers. Spinoza's filosofie heeft talrijke aspecten waarmee we vandaag de dag ons voordeel kunnen doen. In een interactieve lezing behandelt Jan Knol de filosofie van Spinoza in vogelvlucht: hoe Spinoza dacht over God, het Universum, de verhouding van lichaam en geest, het toeval, de vrije wil, de drie kensoorten (verbeelding, ratio, intuïtie), het menselijk gedrag, het ontstaan van godsdienst en de politiek. Heel het denken van Spinoza draait om God of de Natuur waaruit alle dingen noodzakelijk voortkomen.

Geloof en wetenschap zijn bij Spinoza een en hetzelfde. Einstein putte hieruit inspiratie en zei dat, als hij in een God geloofde, het die van Spinoza was. Spinoza is een netwerkdenker: alles is met alles verbonden. Het heelal is een eenheid-in-verscheidenheid. Ook komen aan de orde, zijn in zijn godsbeeld geworteld ecologisch denken; zijn sobere, milieuvriendelijke levensstijl; zijn opvatting over de mens en diens gedrag als deel van de natuur. Spinoza's wereldberoemd motto was Deus sive Natura, God of de Natuur. Kortom, hoog tijd voor Spinoza! Jan Knol (1946), Theologie aan de VU te Amsterdam, vanaf 1971 predikant eerst bij de gereformeerde kerk en later bij de protestantse kerk, sinds 2011 emeritus predikant van de PKN te Smilde. Ondanks alle inspanningen tot vernieuwing van de kerken zag hij in de loop der jaren die toch steeds verder verdampen wat hem er toe bracht om zich grondig te bezinnen op het godsbeeld. Via de bestudering van allerlei godsdienstige bewegingen (met name ook de Indische Vedanta) waaruit ook zijn boek *Reis door religies en stromingen* is voortgekomen, kwam hij omstreeks het jaar 2000 bij Spinoza terecht. Dat greep hem helemaal en sinds die tijd is hij spinozist. Hoewel Spinoza's filosofie in wezen eenvoudig is, zijn Spinoza's boeken moeilijk toegankelijk. Vooral zijn hoofdwerk *Ethica*, op geometrische wijze bewezen (1677). Jan Knol heeft zich nu als doel gesteld om de filosofie van Spinoza wat dichterbij de gewone mensen te brengen, waartoe hij zichzelf ook rekent. Boeken ondermeer: *En je zult spinazie eten*, (2006) en *Spinoza uit zijn gelijkenissen en voorbeelden voor iedereen* (2007), *Spinoza's intuïtie* (2009)) Als bijnaam heeft Jan Knol 'de ambassadeur van Spinoza in Nederland'.